

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Også sendt pr. e-post: postmottak@kd.dep.no

Deres ref.: 15/1643-
Vår ref.: 204688

Dato: 25. august 2015

HØRING: FORSLAG TIL ENDRING AV UNIVERSITETS- OG HØYSKOLELOVEN

1. Innledning

Vi viser til departementets høringsbrev av 20.4.2015 vedrørende ovennevnte høring.

Det er en prioritert oppgave for Advokatforeningen å drive rettspolitisk arbeid gjennom høringsuttalelser. Advokatforeningen har derfor en rekke lovutvalg inndelt etter fagområder. I våre lovutvalg sitter advokater med særskilte kunnskaper innenfor det aktuelle fagfelt og hvert lovutvalg består av advokater med ulik erfaringsbakgrunn og kompetanse innenfor fagområdet. Arbeidet i lovutvalgene er frivillig og ulønnet.

Advokatforeningen ser det som sin oppgave å være en uavhengig høringsinstans med fokus på rettssikkerhet og på kvaliteten av den foreslåtte lovgivningen.

I saker som angår advokaters rammevilkår vil imidlertid regelendringen også bli vurdert opp mot advokatbransjens interesser. Det vil i disse tilfellene bli opplyst at vi uttaler oss som en berørt bransjeorganisasjon og ikke som et uavhengig ekspertorgan. Årsaken til at vi sondrer mellom disse rollene er at vi ønsker å opprettholde og videreutvikle den troverdighet Advokatforeningen har som et uavhengig og upolitisk ekspertorgan i lovgivningsprosessen.

I den foreliggende sak uttaler Advokatforeningen seg som ekspertorgan. Saken er forelagt lovutvalget for asyl- og utlendingsrett. Lovutvalget består av Bente Mostad Tjugum (leder), Jan M. Birkeland, Sigrid Broch, Per-Erik Gåskjenn, Christel Reksten og Brynjulf Risnes.

Advokatforeningen avgir følgende høringsuttalelse:

2. Bakgrunn

Departementet foreslår blant annet et krav om lovlig opphold som vilkår for studierett, jf høringsnotatet pkt 4.

Advokatforeningen støtter i utgangspunktet kravet om lovlig opphold for studierett. Det følger for så vidt av utlendingsloven at alle utlendinger som oppholder seg i riket må, ha lovlig opphold.

Samtidig mener Advokatforeningen at det ikke er oppgaven til Universiteter og Høyskoler å bedrive innvandringskontroll.

Advokatforeningen mener at er utlendingsmyndighetene som etter utlendingsloven skal bedrive innvandringskontroll, og at dette ikke tilligger Universitet og Høyskole.

3. Advokatforeningens merknader

Departementet foreslår ny § 3-6 åttende ledd hvor det inntas et krav om lovlig opphold for studierett, og at lærestedet kan innhente opplysninger om oppholdsstatus fra utlendingsmyndighetene.

Bakgrunnen for departementets forslag er at:

«Det har vært tilfeller der personer uten oppholdstillatelse har tatt høyere utdanning i Norge.»

Advokatforeningen går ut i fra at dette må dreie seg om asylsøkere eller utlendinger med endelig avslag, og som ikke har forlatt landet innen utreisefristen. Grunnen til dette er at utlendinger som søker om studentopphold, må ha fått innvilget tillatelse før innreise.

Advokatforeningen vil videre anta at det må dreie seg om en liten gruppe, da disse personene overfor studiestedet må dokumentere videregående opplæring, og de må ha tilstrekkelige norskkunnskaper til å studere.

Departementet påpeker i sitt høringsnotat at:

«I universitets- og høyskoleloven er det i dag ikke noe vilkår for studierett at en student har lovlig opphold.»

Advokatforeningen mener at det ikke er grunnlag for å endre universitet- og høyskoleloven.

Kravet om lovlig opphold følger allerede av utlendingsloven, og det er utlendingsloven som regulerer en utlendings adgang til riket. Utlendingsloven § 2 lyder:

§ 2 Lovens saklige virkeområde

«Loven gjelder utlendingers¹ adgang til riket og deres opphold her. Også norske statsborgere og juridiske personer kan pålegges plikter etter loven.»

Hva som er en utlendings rettsstilling i Norge, følger av § 4:

«Dersom ikke annet følger av gjeldende rettsregler, har utlendinger¹ under sitt lovlige opphold i riket samme rettigheter og plikter som norske statsborgere.»

Advokatforeningen mener at universitet- og høyskoler vil få tillagt en rolle som innvandringskontrollør dersom de også skal kontrollere lovlig opphold.

Advokatforeningen mener at universitet- og høyskoler vil få tillagt en rolle som innvandringskontrollør – dersom de også skal kontrollere lovlig opphold.

Advokatforeningen viser til at etter gjeldende utlendingslov med tilhørende forskrifter skal innvandringskontrollen gjennomføres av utlendingsmyndighetene, jf utlendingsloven § 75 hvor det fremgår hvem som kan gis myndighet etter loven.

Advokatforeningen kan på denne bakgrunn ikke støtte forslaget.

Advokatforeningen er ikke uenig i at det må bedrives innvandringskontroll, men mener Universitet og Høyskole ikke skal ha en slik oppgave. Advokatforeningen mener at departementets forslag ikke vil bøte på det faktum at det forekommer at utlendinger kan oppholde seg i riket etter endelig avslag.

Advokatforeningen mener som nevnt at innvandringskontroll skal føres av utlendingsmyndighetene.

Vennlig hilsen

Erik Keiserud
leder

Merete Smith
generalsekretær

Saksbehandler: Trude Molvik
tm@advokatforeningen.no